

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ
**ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ
ΣΠΟΥΔΕΣ**

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Σάββατο 10 Μαρτίου 2018

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Αριστοτέλης, Πολιτικά (Θ2, 1-4)

A. Κείμενο

Ὅτι μὲν οὖν νομοθετητέον περὶ παιδείας καὶ ταύτην κοινήν ποιητέον, φανερόν· τίς δ' ἔσται ἡ παιδεία καὶ πῶς χρὴ παιδεύεσθαι, δεῖ μὴ λανθάνειν. Νῦν γὰρ ἀμφισβητεῖται περὶ τῶν ἔργων. Οὐ γὰρ ταῦτά πάντες ὑπολαμβάνουσι δεῖν μανθάνειν τοὺς νέους οὔτε πρὸς ἀρετὴν οὔτε πρὸς τὸν βίον τὸν ἄριστον, οὐδὲ φανερόν· πότερον πρὸς τὴν διάνοιαν πρέπει μᾶλλον ἢ πρὸς τὸ τῆς ψυχῆς ἦθος· ἕκ τε τῆς ἐμποδῶν παιδείας ταραχώδης ἢ σκέψις καὶ δῆλον οὐδὲν πότερον ἀσκεῖν δεῖ τὰ χρήσιμα πρὸς τὸν βίον ἢ τὰ τείνοντα πρὸς ἀρετὴν ἢ τὰ περιττά (πάντα γὰρ εἴληφε ταῦτα κριτὰς τινας)· περὶ τε τῶν πρὸς ἀρετὴν οὐθέν ἐστιν ὁμολογούμενον (καὶ γὰρ τὴν ἀρετὴν οὐ τὴν αὐτὴν εὐθύς πάντες τιμῶσιν, ὥστ' εὐλόγως διαφέρονται καὶ πρὸς τὴν ἀσκήσιν αὐτῆς). Ὅτι μὲν οὖν τὰ ἀναγκαῖα δεῖ διδάσκεσθαι τῶν χρησίμων, οὐκ ἄδηλον· ὅτι δὲ οὐ πάντα, διηρημένων τῶν τε ἐλευθερίων ἔργων καὶ τῶν ἀνελευθερίων φανερόν, καὶ ὅτι τῶν τοιούτων δεῖ μετέχειν ὅσα τῶν χρησίμων ποιήσει τὸν μετέχοντα μὴ βάνουσον. Βάνουσον δ' ἔργον εἶναι δεῖ τοῦτο νομίζειν καὶ τέχνην ταύτην καὶ μάθησιν, ὅσαι πρὸς τὰς χρήσεις καὶ τὰς πράξεις τὰς τῆς ἀρετῆς ἄχρηστον ἀπεργάζονται τὸ σῶμα τῶν ἐλευθέρων ἢ τὴν διάνοιαν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφράσετε το απόσπασμα: «Ὅτι γὰρ ταῦτά ...διαφέρονται καὶ πρὸς τὴν ἀσκήσιν αὐτῆς).»

Μονάδες 10

2. «τίς δ' ἔσται ... ἀσκήσιν αὐτῆς»: Ποια ερωτήματα θέτει ο Αριστοτέλης ως προς τους στόχους της παιδείας, και πῶς ανταποκρίνεται σε αυτά η «ἐμποδῶν παιδεία» σύμφωνα με τα δεδομένα του κειμένου;

Μονάδες 10

3. «Ὅτι μὲν οὖν τὰ ἀναγκαῖα ...τῶν ἐλευθέρων ἢ τὴν διάνοιαν.» Ποια παιδεία θεωρεῖται ἀντάξια του ἐλεύθερου πολίτη σύμφωνα με τα δεδομένα του κειμένου και ποιες πρέπει να εἶναι οι προτεραιότητες της παιδείας σύμφωνα με τον Αριστοτέλη;

Μονάδες 10

4. «Ὅτι μὲν οὖν νομοθετητέον ... ἀσκήσιν αὐτῆς»: Με βάση το απόσπασμα του πρωτότυπου κειμένου και το μεταφρασμένο κείμενο που ακολουθεῖ να ἐξηγήσετε γιατί ο Αριστοτέλης θεωρεῖ επιτακτικὴ τὴν ἀνάγκη να ρυθμίσει ο νομοθέτης τα της παιδείας της πόλεως.

Αριστοτέλους Πολιτικά Α2, 16

[...] Ο άνθρωπος, από την άλλη, γεννιέται εφοδιασμένος από τη φύση με όπλα για να υπηρετήσει τη φρόνηση και την αρετή, που όμως μπορεί να τα χρησιμοποιήσει εξ ολοκλήρου και για αντίθετους σκοπούς. Γι' αυτό ο δίχως αρετή άνθρωπος είναι από όλα τα όντα το πιο ανόσιο και το πιο άγριο, το χειρότερο από όλα στις ερωτικές απολαύσεις και στις απολαύσεις του φαγητού. Η δικαιοσύνη είναι στοιχείο συστατικό της πόλης· είναι αυτό που συγκρατεί την τάξη στην πολιτική κοινωνία.

Μονάδες 10

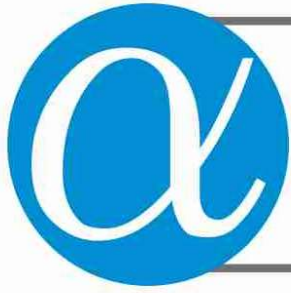
5. Ποια σημασία δίνει ο Αριστοτέλης στην έννοια «πόλις» και ποιος ο στόχος αυτής;

Μονάδες 10

6. Να βρείτε με ποιες λέξεις του κειμένου είναι ετυμολογικά συγγενείς οι παρακάτω: πεμπουσία, δέον, λήθη, λάφυρο, νιότη, νοερός, ξιφασκία, επέκταση, αμφορέας, πάρεργο.

Μονάδες 10

Καλή επιτυχία!!!

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ
**ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ
ΣΠΟΥΔΕΣ**

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Σάββατο 10 Μαρτίου 2018

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ίσοκράτους Πλαταιϊκός 3-5

Ένας Πλαταιέας κατηγορεί τους Θηβαίους για την βάρβαρη καταστροφή της πόλης των Πλαταιών από τους Θηβαίους.

Ἐπειδὴ δ' εἰς τοῦθ' ἤκομεν ἀτυχίας ὥστε μὴ μόνον ἡμῖν εἶναι τὸν ἀγῶνα πρὸς τούτους, ἀλλὰ καὶ τῶν ῥητόρων πρὸς τοὺς δυνατωτάτους, οὓς ἀπὸ τῶν ἡμετέρων αὐτοῖς οὗτοι παρεσκευάσαντο συνηγόρους, ἀναγκαῖον διὰ μακροτέρων δηλῶσαι περὶ αὐτῶν. Χαλεπὸν μὲν οὖν μηδέ καταδεέστερον εἰπεῖν ὧν πεπόνθαμεν ποῖος γάρ ἂν λόγος ἐξισωθεῖ ταῖς ἡμετέραις δυσπραξίαις, ἢ τις ἂν ῥήτωρ ἱκανὸς γένοιτο κατηγορῆσαι τῶν Θηβαίους ἡμαρτημένων; Ὅμως δέ πειρατέον οὕτως ὅπως ἂν δυνώμεθα φανερὰν καταστήσαι τὴν τούτων παρανομίαν. Πολὺ δὲ μάλιστ' ἀγανακτοῦμεν, ὅτι τοσοῦτου δέομεν τῶν ἴσων ἀξιούσθαι τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν, ὥστ' εἰρήνης οὔσης καὶ συνθηκῶν γεγεννημένων οὐχ ὅπως τῆς κοινῆς ἐλευθερίας μετέχομεν ἀλλ' οὐδέ δουλείας μετρίας τυχεῖν ἠξιώθημεν.

A] Να μεταφραστεί το απόσπασμα.

Μονάδες 20

B] Γραμματική

Να γραφούν οι ακόλουθοι τύποι:

τὸν ἀγῶνα (δοτική πληθυντικού):

τῶν ῥητόρων (κλητική ενικού):

καταδεέστερον (αιτιατική ενικού του επιθέτου στο αρσενικό γένος στον θετικό βαθμό):

μάλιστα (συγκριτικός βαθμός):

φανερὰν (αιτιατική πληθυντικού του επιθέτου στο θηλυκό γένος στον συγκριτικό βαθμό):

παρεσκευάσαντο (γ' πληθυντικό υποτακτικής ενεστώτα):

πεπόνθαμεν (β' ενικό οριστικής αορίστου β'):

ἐξισωθεῖ (β' ενικό προστακτικής του ίδιου χρόνου και φωνής):

ἀγανακτοῦμεν (γ' πληθυντικό υποτακτικής ενεστώτα):

τυχεῖν (απαρέμφατο παρακειμένου):

Μονάδες 10

Γ] Συντακτικό

1. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι ακόλουθες λέξεις: **ἀτυχίας, ὦν, ταῖς δυσπραξίαις, φανεράν, τυχεῖν.**

Μονάδες 5

2. **ὅμως δέ πειρατέον οὕτως:** Να μετατραπεί σε ισοδύναμη έκφραση.

Μονάδες 2

3. Να αναλυθούν οι ακόλουθες μετοχές σε δευτερεύουσες προτάσεις: **«Εἰρήνης οὔσης καὶ συνθηκῶν γεγενημένων».**

Μονάδες 3

Καλή επιτυχία!!!